

Jane Eaglen

**Strauss. Four Last Songs
Berg. Sieben Frühe Lieder
Wagner. Wesendoncklieder**

London Symphony Orchestra o.l.v. Donald Runnicles

SONY CLASSICAL SK 61720, DDD, Opname : Mei 1997, Duur: 74:07

Het lied als symfonisch gedicht

Gezegend met een grote stem, die gemakkelijk een volumineus orkest aan kan, zingt Jane Eaglen aan de Metropolitan Opera de grote Wagner-rollen. Wat haar heeft doen besluiten Duitse orkestliederen te gaan zingen is mij niet bekend. Haar Duits is nauwelijks te verstaan. Dat alleen al maakt deze opname een problematische aangelegenheid. Donald Runnicles presenteert het orkestrale aandeel in luxueus warme klankpaletten aan de luisteraar. De stem van Eaglen voegt zich daar moeiteloos bij, is bijna zelf onderdeel van het orkest. Ik vraag mij af of dit deze liederen ten goede komt. Er is bijna sprake van symfonische gedichten met obligate zangstem.

Voor wat betreft Wagners *Wesendonck-Lieder* dirigeert Runnicles dit opus in de orkestratie van Felix Mottl. Op de cd of in het bijgeleverde boekje staat dat nergens vermeld. Een beetje slordig. Wagner schreef de *Wesendonck-Lieder* voor een damesstem en piano. Zo werden zij in 1861 ook uitgegeven. Wagner bewerkte alleen het lied *Träume* voor viool en klein orkest. Of het in zijn bedoeling heeft gelegen, deze liederen met orkest in de concertzaal te laten zingen is niet bekend. Primair zijn deze liederen geschikt om in kleine kring ten gehore te brengen. Met piano klinkt het gewoon beter en komt ook de schoonheid van de tekst goed naar voren. Wie de opname van Kirsten Flagstad en Gerald Moore (1948- op EMI CDH 763030 2) heeft moet die maar eens beluisteren. Flagstad is goed te verstaan en de piano-partij doet mij niet verlangen naar een orkest. Vanwege de *Wesendonck*-liederen hoeft u de cd van Eaglen niet te kopen, tenzij u een liefhebber bent van haar stem natuurlijk. Maar dan geef ik de voorkeur aan de cd met fragmenten uit opera's van Bellini en Wagner onder de leiding van Mark Elder (SONY SK 62032).

Alban Berg orkestreerde zelf in 1928 zijn *Sieben frühe Lieder*. Dirigent en orkest geven er een bijna wellustig-decadente verklanking van. Het geluid van Eaglens stem past daar prima bij, maar het geheel wekt ook hier de indruk een symfonisch gedicht in zeven delen te zijn. Dankzij de meegeleverde teksten is ook nog te volgen wat Eaglen zingt. Zelf prefereer ik de recente opname van

Barbara Bonney met het Koninklijk Concertgebouworkest onder Riccardo Chailly.

De stem van Bonney is veel lichter, slanker en verzinkt minder in het moeras der onverstaanbaarheid. Daarnaast is de opvatting van Chailly meer gericht op het benadrukken van klankschakeringen in de begeleiding. Bij hem klinkt Berg als een vertegenwoordiger van de muziek uit de twintigste eeuw. Bij Runnicles lijkt de Duitse romantiek van de negentiende eeuw te worden belicht, Berg past dan meer in het rijtje Wagner Strauss, dan bij Schoenberg en Webern. Dat gegeven maakt het echter begrijpelijk dat Runnicles en Eaglen Bergs vroege liederen op deze cd hebben opgenomen.

Het beroemde viertal van Richard Strauss klinkt al eveneens prachtig, alleen lukt het de sopraan gek genoeg niet om mooi legato te zingen. Luister wat dat betreft maar naar *Frühling*. Voor deze liederen houdt ik het op de opnamen van Lisa della Casa (DECCA), Jessye Norman (Philips) en Schwarzkopf (EMI). Eaglen en Runnicles zouden zich eens moeten wagen aan opera-fragmenten van de op deze cd verenigde componisten.

Johan Maarsingh